

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Απειρία
21α φύλη
Σαρακή:
"Θρακική"
Α. Β. Λ.
Τ. Σ. Γ.

1940
"354
-365

Τὰ ἔλεγαν τὸν χειμῶνα στὰ νυχτέρια καὶ πρὸ πάντων στὶς γιορτὲς ὅταν δὲν δούλευαν καὶ μαζεύονταν πότε στὸ ἕνα σπίτι καὶ πότε στὸ ἄλλο, καθένας ἔλεγε βρετό, οἱ ἄλλοι προσπαθοῦσαν γὰ τὸ βροῦνε. Γελοῦσαν μὲ τὶς διάφορες λύσεις καὶ ἡ ὥρα περνοῖσε εὐχάριστα χωρὶς νὰ τὴν καταλάβουν, σὰν ἔλεγαν τὸ αἶνιγμα, ρωτοῦσαν τί εἶναι;

Μερικὰ εἶναι πολὺ χαριτωμένα, ἔχουν ἄσπωμα βουνοῦ καὶ ἀγνῆς ἀπλοῦκῆς ζωῆς. Πλάγι στὴ λύση εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ τόπου.

Σ. Σηλυβριά, Κ. Καστανιές, Ἡ. Ἡράκλεια, Τ. Τσόρλου, Τσ. Τσαντώ, Φ. Φανάρι, Ἀ. Ἀμυγδαλιά.

- 1 Ἔχω ἕνα σεντονάκι
καὶ ἔχει διὰ λογὴν κρασάκι. Τί εἶναι; Ἀβγό. Σ.
- 2 Μιὰ μητέρα φτερωτή,
κάνει παιδί ἀφτέρωτο
καὶ τὸ ἀφτέρωτο παιδί
γεννᾷ μητέρα φτερωτή. Ἀβγό. Ἀ.
- 3 Ἐνα πρᾶμα πραγματοῦδι
ἀπιθαμὴ καὶ κομματοῦδι
ὅσο τὸ πιάνεις, τόσο μεγαλώνει. Ἀδράχι Φ.
- 4 Ἐνα πρᾶμα μακρονλό,
ἀπόξω εἶναι πράσινο,
ἀπό μέσα ἄσπρο,
καὶ ἄσπροι ἄνθρωποι
μέσα κατοικοῦνε. Ἀγγούρι. Τσ.
- 5 Ζαρζανος παίζει τὴ λύρα,
ἡ ζαρζαρίσσα χορεύει,
τὰ καυμένα ζαρζαράκια
πρίσκονται σὰν νταβουλάκια. Ἀτέμη, ροδάκι καὶ μασούρια. Φ.
- 6 Πετεινὸς βρακάτος,
σὰν ξελύσει τὰ βρακιά του
ποιδὸς κοτάει¹⁾ γὰ πάγη κοντά του; Ἀνεμόμυλος. Σ.

1) Τολμᾶ.

- 7 Είναι ένα τέρας,
τὸ πρῶτ' περπατεῖ μὲ τέσσερα,
τὸ μεσημέρι μὲ δύο,
καὶ τὸ βράδν μὲ τρία. ἄνθρωπος ¹⁾. Ἡ.
- 8 Ράμμα, ράμμα καὶ βελόνι,
νταρντανίζεταί ²⁾ ἢ Πόλη. Ἀργαλειός. Τσ.
- 9 Πάνω στὰ κεραμίδια
εἶναι ἓνα τσουβάλι καρύδια. Ἄστρα. Σ.
- 10 Ἔχω ἓνα ροῦχο,
μπάλωμα, πάν' στὸ μπάλωμα
καὶ βελονιά δὲν ἔχει. Ἀχελώνα. Κ.
- 11 Ἄνθρωπος ψυχὴ δὲν ἔχει
καὶ ψυχὴς πέρνει καὶ ψεύγει. Βαπόρι. Σ.
- 12 Ἀψηλός, ψιλὸς καλόγερος (ἢ λεπτὸς λεπτὸς καλόγερος)
καὶ μ' ἓνα μάτι βλέπει. Βελόνι. Σ.
- 13 Ἐνας ἄνθρωπος,
μ' ἓνα πόδι, μ' ἓνα μάτι,
ὅλο τὸν κόσμον ντύνει
καὶ τὸν βασιλὲ ἀκόμα. Βελόνι. Κ.
- 14 Ὅλη μέρα κρεμασμένο
καὶ τὸ βράδν σηκωμένο. Βερράτι ³⁾. Κ.
- 15 Ἀπὸ βραδὺς τὸ βάζω
καὶ τὸ πρῶτ' τὸ βγάζω. Βερράτι. Τσ.
- 16 Ἀπὸ ψηλὰ γκρεμνίζεταί,
πέφτει καὶ δὲ ραγίζεται. Βροχή. Κ.
- 17 Κάτω ἀπ' τὴ γέφυρα
κρέμονται τέσσερα ντουντούκια ⁴⁾. Βυζιὰ ἀγελάδας. Τ.
- 18 Τὸ πρῶτ' τὸ φορτώνω,
τὸ βράδν τὸ ξεφορτώνω. Γαῖδούρι Φ.
- 19 Τέσσερα τὰ τάκα, τάκα,
καὶ δὴ τὰ τίρλι, τίρλι,
κ' ἓνα τὸ ξεμυγιστήρι. Γαῖδούρι. Ἡ.
- 20 Πέντε γερανοὶ πολλοὶ πετοῦσαν,

1) Περπατεῖ μὲ τὰ τέσσερα ὅταν εἶναι μωρὸ καὶ βάζει τὰ χεράκια του στὸ πάτωμα (ἀρκουδίξει), νέος μὲ δύο καὶ γέρος μὲ τὸ μπαστοῦνι, τὸ τρίτο πόδι.—2) Κουνιέται, σείεταί.—3) Καὶ ἀμπάρρα ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *barre*; χοντρὸς ζύλινος σύρτης, τὸν ἔβαζαν γιὰ ἀσφάλεια στὴν ἐξώπορτα.—4) Λ.Τ. Σφυροῦχτες.

- τί πολλοί, πολλοὶ πὸν ἦσαν,
 ἕνας εἶχε μπρὸς τίς δυὸ
 καὶ πίσω πάλι δυὸ
 καὶ πάλι γερανὸς
 ἕνας πίσω, ἕνας μπρὸς. Γερανοὶ τρεῖς. T
- 21 Tὰ βοννά ἀσπρίσανε,
 τὰ μακριὰ κονταίνανε,
 οἱ μῦλοι σταματήσανε,
 οἱ βρῦσες ξεκινήσανε,
 οἱ τριάντα δυὸ φίλοι μ' ἀφίσανε,
 καὶ τὰ δυὸ γεννήκαν τρία. Γέρος. Σ.
- 22 Ἀπάνω κοντί, κάτω κοντί,
 μέσα ἢ κόρη κελαῖδεῖ. Γλώσσα K.
- 23 Τριγῦρο, γῦρο κάγκελα
 καὶ μέσα παιζ' ὁ φράγκος. Γλώσσα Σ.
- 24 T' εἶν' αὐτό, πὸν ἄλλοι τῶχον μισό,
 ἄλλοι ὀλόκληρο κι' ἄλλοι καθόλου. Γονεῖς. H.
- 25 Μὲ θέλεις κορώνω
 μ' ἀφίνεις κρνώνω. Γωνιά. A.
- 26 Τριάντα δυὸ ἀλέθουνε,
 ἢ μασέλλα κατεβάζει,
 κι' ὁ караβοκύρης τὰ τινάζει. Ἀστία καὶ γλώσσα. Φ.
- 27 Τῶ παλποῦ τὸ ζουιάδι
 πάει, πάει καὶ δὲ τελειώνει. Δρόμος. Φ.
- 28 Ἀγκαθος, παράγκαθος,
 παραγκαθένιος οὐρανὸς
 καὶ κόκκινα τὰ σύννεφα. Ζουμπολάκι 1). K
- 29 Κλειδώνω, ἀμπαρρώνω 2)
 τὸν κλέφτη μέσ' ἀφίνω " Ἥλιος Σ
- 30 Ἔνα τηγάνι βούτυρο
 ὅλο τὸν κόσμ' ἀλείφει. " Ἥλιος Φ.
- 31 Μακρὸς, μακρὸς καλόγερος

1) Φυτό ἀναρριχητικό, βγαίνει στὰ δάση καὶ στὶς ρεματιές, οἱ ψιλοὶ του μίσχοι εἶναι ἀγκαθωτοὶ καὶ ντυλίζονται στὰ δέντρα· τὰ φύλλα γυαλιστερά μὲ σχῆμα μικροῦ φύλλου κισσοῦ. Ὁ καρπὸς κόκκινος καὶ μικρὸς σάν μπιζέλι, τρώγεται καὶ βγαίνει μαζεμένος σὲ τοῦφες, τὸ κουνούτσι σκεπάζεται μὲ ἄσπρη μεμβράνη, τὸ τουρζούκι, αὐτὸ βάζουν στὴν μαστίχα ὅταν τὴν μασοῦν, ἔτσι τὴν μαλακώνει καὶ τὰ παιδιὰ κάμνουν φοῦσκες.—2) Βάζω τὴν ἀμπάρρα.

- καὶ πέρα ἢ φωνή του
 32 Ἔνα βόδι ἐμονγκρίσθη,
 καὶ στὸν οὐρανὸ ἠκούσθη,
 οἱ ἀγγέλοι τὸ ἀκούαν,
 κι' οἱ πεθαμένοι σκοῦζαν.
 33 Ζαρωμένη τὴν ἐβάζω
 τετωμένη τὴν ἐβγάζω
 34 Γῦρο γῦρο τοῖχοι
 καὶ μέσα τὸ καράβι.
 35 Τριγῦρο, γῦρο θάλασσα,
 καὶ μέσ' στή μέσ' φωτίτσα.
 36 Τσίρ, τσίρ, ἀνεβαίνω,
 τσίρ, τσίρ κατεβαίνω.
 37 Τὸ τίρι, τίρι, κρέμεται,
 τὸ τίρι τυραννιέται,
 μὰ τὸ Θεό, μὰ τὸ ψωμί,
 φοβοῦμαι νὰ τὸ πιάσω.
 38 Ἔνας γραμμᾶτος
 καὶ περιγραμμᾶτος
 πορπατεῖ καὶ λέγει
 τὴν ἀληθοσύνη.
 39 Πτευνὸς νυχᾶτος,
 νύχοποδαῖτος
 πορπατεῖ καὶ κρίνει
 τὴν δικαιοσύνη.
 40 Ψηλός, ψιλὸς καλόγερος
 καὶ κόκκαλα δὲν ἔχει.
 41 Στὸ βοννὸ γεννήθηκα,
 στὸ βοννὸ γκαστρῶθηκα,
 μαῦρος Ἀράπης ἔγινα,
 στὸ γιὰλὸ κατέβηκα.
 42 Χτυπῶ, χτυπῶ
 δίχως νὰ σὲ πῶ
 κι' ὅταν παύσω νὰ χτυπῶ,
 χάνεσαι στὸ λεπτό.
 43 Εἶν' ἕνας πύργος
 πὸ ἔξω πράσινος,
 πὸ μέσα κόκκινος
 κ' ἔχει μέσα
 μαῦρα διαβολάκια.

Καμπάνα Τσ.

Καμπάνα Ἡ.

Κάλτσα Φ.

Καντήλα Κ.

Καντήλα Σ.

Καντήλα Τσ.

Καντήλα Κ.

Καντάρι Κ.

Καντάρι Σ.

Καπνός Φ.

Καράβι Ἡ.

Καρδιά Κ.

Καρπούζι Ἀ.

ΔΑΦΝΗΝ
 ΔΑΦΝΗΝ

ΔΑΦΝΗΝ
 ΔΑΦΝΗΝ

- 44 Πράσινος πύργος
κόκκινα τζιτζίφια,
μαῦρα Ἀραπάκια
χορεύουνε μέσα. Καρπούζι. Κ
- 45 Πράσινοι τοῖχοι
κόκκινα τζάμα,
μέσα χοροπηδοῦνε
μαῦρα Ἀραπάκια Καρπούζι Δ.
- 46 Πράσινο παλάτι,
κόκκινες κουρτίνες,
μέσα κατοικοῦνε
μαῦρες Ἀραπίνες. Καρπούζι Ρ.
- 47 Σχίζω, μίζω τὸ δεντρί,
βρίσκω νύφη καὶ γαμπρό,
πεθερὰ καὶ πεθερό,
δύο σκάφες πλύτρες
κι' ἄλλες δυὸ ζυμωτικές. Καρόδι. Ἡ.
- 48 Ψηλός, ψιλὸς καλόγερος
καὶ πῆττα τὸ κεφάλι Καρφίτσα. Κ.
- 49 Ἔχω ἓνα πραγματάκι γυαλιστερό,
ἀπὸ μέσα εἶναι μαλλιαρό,
καὶ μέσα, μέσα ἔναι χρυσό Καστανό. Ἡ.
- 50 Ἀπ' ὄξω σκληρό,
πὸ μέσα μαλλιαρό,
καὶ κάτ' ἀπ' τὸ μαλλί,
ἔχει μιὰ βουκιὰ καλή. Κάστανό Κ.
- 51 Στὸ τίρι, τίρι κρέμεται,
στὸ τίρι τυραννιέται,
στὰ πράσινα ντυλιέται,
στὰ κόκκινα κυλιέται. Κεράσι. Σ.
- 52 Ἔνα κούτσουρο,
μ' ἑφτά τρύπες. Κεφάλι. Ἡ.
- 53 Στραβοδίβολη ἢ μάννα,
δαμονάριο τ' ἀγγόνι. Κλήμα. Φ.
- 54 Ἀνεβαίνει, κατεβαίνει,
τὰ βρακιά του λύνει, δένει. Κλώστης Φ.
- 55 Δὸς' με
τὸ συντρί σου, τὸ μυντρί σου,
νὰ συντρίσω, νὰ μυντρίσω,
τώρα πάλι θὰ στὸ φέρω. Κόσκινο. Κ.

- 56 Πράσινο γεννιέμαι,
μαῦρο κατατιῶ,
Ἄρβανίτης γίνουμαι
τὰ δόντια μου κουνῶ. Κούτσουμπο ¹⁾. Κ.
- 57 Πράσινος γεννιέμαι,
μαῦρος γένουμαι,
κεφάλι δὲν ἔχω,
τὰ δόντια κουνῶ. Κούτσουμπο. Φ.
- 58 Ἐνδυτος, δυσένδυτος, τρισένδυτος,
κοκκινοφορευμένος
καὶ τὸ γένειόν του
συρόμενον ἐπὶ τῆς γῆς. Κρομύδι. *Η.
- 59 Μακρὺς, μακρὺς καλόγερος
καὶ βόλια φωτωμένος
Κυπαρίσι. *Α.
- 60 Ζωντανὴ πολλοὺς ἐδροῖσα,
κι' ὅταν πέθανα
κανεὶς δὲν βρέθηκε,
τὰ κόκκαλά μ', νὰ θάψῃ. Λαγίνα. *Η.
- 61 Ἀπὸ τὴν γῆν πλάσθηκα
ὡς ἄλλος Ἀδάμ
καὶ εἰς τὴν κάμινον ἐκάην
ὡς καὶ οἱ τρεῖς παῖδες,
ἀπὸ τὰ χεῖλή μου πολλοὺς ἐδροῖσα,
ἀλλὰ στὸν θάνατό μου
κανεὶς δὲν βρέθηκε
νὰ θάψῃ τὰ ὀστά μου. Λαγίνα. Σ.
- 62 Ἄσπρος πύργος καὶ μακρὺς
καὶ μέσα βασιλίτσα χρυσοῦ. Λάμπα ²⁾. *Η.
- 63 Τὸ φίδι τρώγ' τὴ θάλασσα
κ' ἡ θάλασσα τὸ φίδι
καὶ στὸν φιδιοῦ τὴν κεφαλὴ
ὁ ἥλιος γαργαρίζει. Λάμπα Σ.
- 64 Ὁ γιὸς μ' ὁ κόντο Θόδωρος
καὶ κόντο Κωσταντῖνος,
σαράντα δυὸ σκουφιὰ φορεῖ
καὶ πάλε ξεμαλλιάρης. Λάχανο. Σ.

1) Χαρούπι.

2) Πετρελαίου.

- 65 Σιδερένιο θεριὸ
μ' ἄντερο βαμβακερό. Λυχνάρι. Κ.
- 66 Σιδερένιο σῶμα
καὶ βαμβακένια γλῶσσα. Λυχνάρι. Φ.
- 67 Σφαλνῶ τὰ σεντουκάκια μου
μολῶ τὰ κρόσσια ἔξω Μάτια Τ.
- 68 Κλείνω τὰ σεντουκάκια μου,
κ' οἱ φοῦντες μένου ἔξω. Μάτια Η
- 69 Ἔχω ἓναπραματάκι,
πὸ ἔξω πράσινο καὶ κόκκινο
κι' ἀπὸ μέσα ἄσπρο,
καὶ μέσα καφὲ ἄνθρωποι
κατοικοῦνε. Μήλο. Τσ.
- 70 Τρεῖς μὲ κρατοῦν διὰν γεννῶ,
μαῦρα τὰ κάνω τὰ παιδιὰ
καὶ πίσω μου τ' ἀφίνω. Μολύβι καὶ γράμματα. Κ.
- 71 Πιθάρι, πιθαράκι
μικρὸ στοματάκι. Μούσπονιο Η
- 72 Ὁ νοικοκύρης ἔρχεται
τὸ βαστᾶ καὶ κρέμεται
ἢ νοικοκερὰ τ' ἀρπάζει
καὶ στὸν τόπο του τὸ βάζει. Μπαστοῦνι. Σ.
- 73 Οἱ πλούσιοι τὴ μαζεῖνε
κ' οἱ φτωχοὶ τὴ πετοῦνε. Μύξα. Φ.
- 74 Πάν' ἀπ' τὴ Ρωσία
κατεβαίνει μιὰ κυρία,
δύο δοῦλοι τὴν κρατᾶνε
καὶ σιὴ γῆς τὴνε πετᾶνε. Μύξα Τ.
- 75 Ψόφια κλωσσα
ζουντανὰ πουλιὰ σκεπάζει. Πάπλωμα. Κ.
- 76 Τὰ βγάζω στέκονται
τὰ φοράω περπατᾶμαι. Παπούτσια. Φ.
- 77 Δάσκαλέ μου ἀγαθέ,
μ' ἔδειρες καὶ ἔφυγα.
Εἰς δρόμον πὸν ἐπήγαινα
ἀπάντησα ἓνα λέοντα,
εἶχε πέντε κεφαλὰς,
τέσσαρας ἀναπνοὰς,
χέρια, πόδια, εἴκοσι

- καὶ νύχια ἑκατό.
 Ἄν τὸ εὐρηθῆς δάσκαλέ μου,
 πάλιν ξανά δεῖρέ με.
- 78 Τρεῖς τὴν βαστοῦνε καὶ γεννᾷ,
 μ' ἀλήθεια πρῶτα πίνει,
 μαῦρα τὰ κάνει τὰ παιδιά,
 καὶ πίσω της τ' ἀφίνει.
- 79 Βασιλέας δὲ εἶμαι,
 κορῶνα φορῶ,
 ὥρολόγι δὲν εἶμαι,
 τίς ὥρες μετρῶ.
- 80 Σάχλα, μπάχλα τήνε βάζω
 ροδοκόκκινη τήνε βράζω.
- 81 Χιλιόκομπο,
 χιλιότρομπο,
 χίλια γὰ πῆς
 δὲ μπορεῖς γὰ τὸ βρῆς.
- 82 Πάει, πάει, πάει
 καὶ πίσω δὲ γυρνάει.
- 83 Τοῦ παπποῦ μου τὰ γένεια
 στή γῆς παραχωμένα.
- 84 Ἕνας μακρὸς καλόγερος
 καὶ μακρὰ τὰ γένεια.
- 85 Τρεῖς κοντούτσικοι,
 βαστοῦνε χέρι, χέρι
 καὶ πᾶνε στήν ἀγία Σοφία
 γὰ γένουν καλογέροι.
- 86 Ἔχω ἄνα πῶμα σὰν τυρὶ
 καὶ τυρὶ δὲν εἶναι,
 ἔχει φύλλα σὰ δεντρὶ
 καὶ δεντρὶ δὲν εἶναι,
 ἔχει ποντικοῦ νουρὰ
 καὶ ποντικός δὲν εἶναι.
- 87 Χίλιοι μίλιοι καλογέροι
 σ' ἓνα ράσο ντυλιγμένοι.
- 88 Ἀνάμεσα στὰ βουνὰ
 φιδάκια κατακλυοῦνε.
- 89 Σαμάρι φορεῖ
 γάιδαρος δὲν εἶναι,
- Ὁ πεθαμμένος ὅταν τέσσερες τὸν
 [σηκῶνον μέσα στὸ νεκρογράβ-
 [βατο. Σ.
- Πέννα Σ.
- Πετεινὸς Τ.
- Πήιτα. Τ.
- Πλεμάτι. Σ.
- Ποτάμι. Κ.
- Πράσο. Κ.
- Πράσο. Φ.
- Πυροστιὰ. Κ.
- Ρεπάνι ἄσπρο. Σ.
- Ρόδι Σ.
- Ρνάκι. Κ.

- κέρατα ἔχει
βόδι δὲν εἶναι,
γράφει
γραμματικὸς δὲν εἶναι. Σάλιαγκος Κ.
- 90 Ἄσπρο εἶναι σὰν τυρὶ
καὶ τυρὶ δὲν εἶναι,
Τοῦρκοι καὶ Ρωμηοὶ τὸ ξέρον
στὸ τραπέζι δὲν τὸ βάζουν. Σαποῦνι Φ.
- 91 Περπατάω, περπατάω
καὶ τριμματα βγάζω. Σβυστήρι Τ.
- 92 Τὸ πρῶτο μου εἶναι μέταλλο
τὸ δεύτερο βαδίζει
τὸ σύνολό μου τάχιστα
τὸν κόσμον διασχίζει. Σιδηρόδρομος. Ἡ.
- 93 Ψυχὴ δὲν ἔχω
ψυχὴς κουβαλάω. Σιδηρόδρομος. Τ.
- 94 Στέκομαι ὅταν στέκεσαι,
κινοῦμαι ὅταν κινεῖσαι,
ἀδύνατον νὰ μείνω κεῖ,
ὅπου καὶ σὺ δὲν εἶσαι. Σκιά Φ.
- 95 Ἔχουμε μιὰ κάμαρη κοριτσά,
ὅλα εἶναι μὲ μαῦρα τουλπάνια. Σπίρτα. Ἡ.
- 96 Φῶς δὲν ἔχω, φῶς παρέχω.
εἰς τὴν βίαν μὲλις ἔλθω. Σπίρτο. Σ.
- 97 Τὰ χεῖλη μου στὰ χεῖλη σου,
τὸ χέρι μου στὸν πᾶτο σου. Σταμνί. Φ.
- 98 Στὸ δάσος, δάσος, πήγαινα
καὶ βρήκα μιὰ πέροδικα,
καὶ τὰ φτερά της ἔτρωγα
καὶ τὸ κορμί της πέταγα. Σταφύλι. Τσ.
- 99 Κόκκινο σπίτι,
κόκκιν' ἢ νοικοκερά,
ἄσπρες οἱ δοῦλες
ποὺ κάνε τὴν δουλειά. Στόμα. Κ.
- 100 Τὴν ἡμέρα κύλει, κύλει
καὶ τὴ νύχτα κατρακύλει Σιρῶμα¹). Φ.
- 101 Ἀπὸ πάνω πετσοῖ,
ἀπὸ κάτω πετσοῖ

1) Στὰ χωρὰ τὸ στρῶμα τὴν μέρα τὸ ντυλίζουν καὶ τὸ βάζουν στὴ γιουκιὰ καὶ τὸ βράδυ τὸ στρώνουν.

- καὶ μέσα
μέλι καὶ κεχρὶ¹⁾. Σύκο Σ.
- 102 Χιλιοτρύπητο λαγήνι
καὶ σταλιὰ νερὸ δὲ χύνει Σφουγγάρι. Σ.
- 103 Ἔχω ἓνα σεντουκάκι
κ' ἔχει μέσα κάτι, κάτι,
ἂν χαθεῖ τὸ κάτι, κάτι,
τὶ ὄφελει τὸ σεντουκάκι; Σῶμα καὶ ψυχὴ. Κ.
- 104 Εἶμαι μικρὴ, μικροῦτοικη
κ' ὅμως μὴ μὲ γελᾶτε,
ὅταν μὲ δῆτε μπρὸς σας,
ἀμέσως σταματᾶτε. Τρελεῖα Σ.
- 105 Καρακάξα μανρομούρα
γρήγορη μαγερευτούρα. Τηγάνι. Ἀ.
- 106 Ἔνα πράμα πραγματένιο,
ἀργυρὸ μαλαματένιο.
ἔχ' ἀγκάθια ἀγκυλώνει
κ' ὅσο τὸ φουᾶς φουσκώνει Τριαντάφυλλο Ἡ.
- 107 Τέσσερα ἀδελφάκια εἶμαστε
μέρα νύχτα κνηγοῦμαστε
καὶ δὲ μπορούμε νὰ πιαστοῦμε. Τρεχούλια ἀμαξιοῦ. Φ.
- 108 Ὅτιζάκι²⁾ χωματένιο
ξύλινη γωνιά. Τσιμπούκι³⁾. Σ.
- 109 Ἔχω ἓνα πραγματάκι,
εἶναι πιὸ γλυκὸ ἀπὸ τὸ μέλι
καὶ σὴ ζυγαριὰ δὲ μπαίνει. Ὑπνος. Σ.
- 110 Δαχτυλίδι πύρινο,
πύρινο τριπύρινο,
ἀπὸ γκρεμνὸ γκρεμνίζεται
καὶ μπρὸς μου δὲ ραγίζεται Φίδι. Κ.
- 111 Μακρὸς, μακρὸς καλόγερος
καὶ πῆττα τὸ κεφάλι. Φκιάρι. Κ.
- 112 Ἔνα πράμα ἐλαφρὴ
νὰ τὸ πιάσης δὲ μπορείς. Φωτιά. Κ.

1) Κέχρος.— 2) Λ. Τ. Γωνιά.— 3) Εἶδος πίτας μακρυᾶς· τὰ καλλίτερα τσιμπούκια ἦσαν ἀπὸ γιασεμί, τὰ εἶχαν οἱ δεσποτιάδες (μητροπολίται) καὶ οἱ τσορματζίηδες (προύχοντες), τὸ μακρὸς τους ἦτο ὡς δύο πήχες, χωρίζονταν σὲ δύο ἢ τρεῖς μέρη καὶ τὸ ἓνα βιδόνουνταν μέσα στὸ ἄλλο. Τὸ μέρος ποῦ βάζανε τὸν καπνὸ καὶ τὴ φωτιά ἦταν χωματένιο καὶ τὸ ἔλεγαν λουλά.

- 113 Μ' ἀφαιρεῖς καὶ μεγαλώνω,
 μὲ προσθέτεις καὶ μικραίνω,
 ὅτι εἶρω καταστρέφω
 κι' ἂν πιῶ νερὸ πεθαίνω. Φωτιά. Ἡ.
- 114 Κόκκινο εἶν' τ' ἀρνάκι μας,
 θεὸς νὰ τὸ φυλάγη,
 ἂν φάει ξύλο τρέφεται,
 ἂν πιεῖ νερὸ ψοφάει. Φωτιά. Σ.
- 115 Κοκκινόκωλος χορεύει,
 καὶ μαυρόκωλος καθίζει. Φωτιά καὶ τηγάνι. Φ.
- 116 Ἄσπρος κάμπος,
 μαῦρα βόδια,
 χαρὰ στὸ νιὸ
 ποὺ τὰ λαλεῖ Χαρτί καὶ γράμματα. Κ.
- 117 Ἀπὸ πάνω σὰ τηγάνη
 ἀπὸ πίσω σὰ ψαλίδι
 κι' ἀπὸ κάτω σὰ μπαμπάκι Χελιδόνι. Σ.
- 118 Ἀπὸ τὸν οὐρανὸ πέφτει,
 κάθετα σὰ βασίλισσα
 καὶ τὸ πατοῦν σὰ ψάθα. Χιόνι. Ἀ.
- 119 Μιὰ βαρκοῦλα φορτωμένη
 μεσ' στήν τρύπα πάει καὶ μπαίνει Χουλιάρη. Κ.
- 120 Εἶναι ἓνα δέντρο, ἔχει δώδεκα κλαδιά,
 ἀπὸ τὴ μιὰ τὰ φύλλα ἄσπρα εἶναι
 καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη μαῦρα εἶναι Ὁ χρόνος μὲ τοὺς δώδεκα
 [μῆνες. Τ.
- 121 Ἔχω μιὰ ἐκκλησία,
 βασίτεται σὲ δώδεκα κολῶνες
 οἱ δώδεκα κολῶνες, σὲ τέσσερα γροσσάκια,
 τὰ τέσσερα γροσσάκια σ' ἑπτὰ δεκάρες. Χρόνος, μῆνες, εβδομάδες
 [καὶ μέρες. Φ.
- 122 Γὼ εἶμαι ἓνας διάβολος
 μὲ τὰ πολλὰ τὰ δόντια,
 π' ἀνεβαίνω στὸ βουνὸ
 καὶ κατεβάζω βόδια. Χτένι καὶ ψεῖρες. Ἡ.
- 123 Τοῦ μπάρμπα μου τὸν γιὸ
 τὸν στέλνω στὸ βουνὸ
 νὰ κατεβάσῃ βόδια
 μὲ τὰ σουγλερὰ τὰ δόντια. Χτένι καὶ ψεῖρες. Ἀ.
- 124 Δύο μαῦρα ἀγελάδια

- σχίζουν τὸ βουνὸ καὶ πᾶνε. Ψαλίδι.
 125 Κλέφτες πῆγαν
 νὰ κλέψουν εἰς μίαν πόλιν,
 ἢ πόλις ἔφυγε ἀπ' τὰ παράθυρα,
 οἱ κάτοικοι συνελήφθησαν,
 καὶ εἰς πῦρ παρεδόθησαν. Ψαράδες καὶ ψάρια. Ἡ.
 127 Σὲ κῆπο δὲ φντεύεται
 σὲ περιβόλι ὄχι,
 ὁ βασιλὲς τὸ γέυεται
 κι' ὄλος ὁ κόσμος τῷ χει. Ψέμα. Τ.
 128 Τὸν Μάρτη γεννιέμαι
 θηρίο γίνουμαι,
 πέντε μὲ κυνηγοῦνε,
 οἱ δύο μὲ πιάσωνε,
 ἂν μὲ πιάσωνε, ψοφάω. Ψόλλος. Φ.

Ἐκ τῆς Συλλογῆς Ἑλληνικῆς Σταμοῦλης Σαραντῆ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ